

Kaptanı Derya Piri Reis 3 Bölüm

— kul mehmet · 02 Mayıs 2015

Piri reis hüzünlenererek

-Çok doğru hazin son kaptanı derya babam!Mısır Kaptanı sen Piri Reis 1552'de Umman ve Basra üzerine 30 gemiyle çıktığın seferde, Hürmüz Kalesi'ni kuşatmıştın. Portekizlilerden aldığın haraç karşılığı kuşatmayı kaldırdın ve donanmasıyla Basra'ya döndün. Tamire muhtaç donanmayı orada bırakıp ganimet yüklü üç gemi ile Mısır'a döndün, gemilerden birisi yolda battı. Donanmayı Basra'da bırakman kusur sayıldığı için Mısır'da hapsedildin. Basra valisi Kubat Paşa'ya ganimetten istediği haracı vermeyince, Mısır Beylerbeyi Mehmet Paşa'nın politik hırsı yüzünden hakkında padişaha olumsuz rapor verildi ve dönemin padişahı Kanuni Sultan Süleyman'ın fermanı üzerine 1554' de boynun vurularak idam edildin. İdam edildiğinde 80 yaşının üzerinde olan sen Piri Reis'in terekesine devletçe el konuldu.

-Hazin olan, hayatımın idamla son bulması evladım.Doymak bilmeyen nefislerin ve arzularının esiri olan, Basra valisi Kubat Paşaya hakkı olmayan bir hakkı, vermemenin bana yakışır bir duruşla, karşı çıkmam sonucunda idam edildim. Beni gönüllerde ve tarihte ölümsüz bir hayatının olduğu gerçeğini altını çizmiş ve bu idama götüren yolda dönemin Padişahı olan Kanuni Sultan Süleyman'a karşı konmaz, hırs ve nefis peşinde koşanların raporu ile idam edildim; aslında kendilerini tarihte ve gönüllerde idam edilerek ben piri reisin gönüllerde taht kurmasına neden olmuşlardır.

-Günümüzde "Piri Reis haritası" olarak bilinen senin çizdiğin harita, 1513 yılında yapıp 1517'de padişaha sunduğun dünya haritasının halen mevcut olan bir parçası olarak duruyor.. Bu parça, Amerika'nın doğu kıyıları, Atlantik Okyanusu, Afrika ve Avrupa'nın batı kıyılarını gösteren haritandır..

-Benim çizdiğim Amerika haritası ve kıtasını, kolomb ben buldum diye sahiplense de,bu tamamen gerçek dışıdır evladım.

-Bende böyle biliyorum kaptanı derya.Orijinali Topkapı Sarayı'nda olan haritan, deve derisi üzerine 9 renkte boyanıp resimlenmiş olup 86cm boyundadır. Üst kısmı 61cm, alt kısmı 41 cm ve sağ yanı boydan boya kopmuştur. Üzeri efsanevi ve gerçekçi resimlerle süslüdür. Haritada üçü küçük, ikisi büyük 5 rüzgar gülü bulunur. Haritanın oluşumu, keşif tarihi ve çeşitli efsaneler hakkında notların haritada yer alır. Osmanlı Sultanı'na sunulacak olması nedeniyle görseleğe çok önem vererek hazırlamışsın. Sunulan haritan'a göz atan Yavuz Sultan Selim "Dünya ne kadar da küçük" demiştir ve haritayı ikiye bölerek "Biz doğu tarafını kontrol edeceğiz" şeklinde devam etmiştir. Haritanın diğer yarısı hala bulunamamıştır. Trigonometri Bilmececi Rus tarihçi Sergey Manukov ise sizin1513'de çizdiğiniz haritanın benzerini hazırlamanın ancak dünyanın uydudan çekilmiş fotoğraflarıyla mümkün olduğunu söyledi. Rus uzman, " Aslında harita da fotoğrafa çok benziyor. Sanki, bir uydu aracı çizimi yapılan bölgenin üzerinde dolaşarak fotoğrafını çekmiş. Özellikle güney yarım küre inanılmaz ayrıntılı" dedi.

-Evladım bunda şaşacak ne var ki?İnsanı mükemmel hücreler içinde yaratan ALLAH ben kuluna nurundan bir parça vererek ilim sahibi yaparak,yarattığı akilla çizmemem vesile oldu.

-İşin içine ve hayatlarına alemlerin Rabbi olan Allah'ı katmayınca her şeye hayret ederler. Bu konuda yerden göğe kadar haklısınız.Hatta Manukov, senin trigonometri bilmeden böyle bir harita hazırlamanın mümkün olmadığını, ancak trigonometrinin 18'inci yüzyılda kullanılmaya başlanmasının şaşırtıcı bir durum olduğunu söyledi. Komsomolskaya Pravda Gazetesi , "Günümüzde bazı haritalardaki yanlışlıkların senin haritana bakılarak düzeltildiği biliniyor. Türk amiral ölümünden yüzyıllar sonra hâlâ konuşuluyor" diye yazdı.

-Evladım Allah'ın hikmetidir bu başka bir şey değil.Şimdi benim idam edilerek başımın vurulmasına gelelim evladım.Bizler Hazreti Muhammed (s.a.v) ümmetiyiz.Peygamber efendimiz kendisine zülüm edenleri,taşlayan taifelileri nasıl merhamet göstererek afetmişse,rahmet peygamberi olmuş ise ;biz padişahlarda ve alimlerde halifelerde Rahmet peygamberi olan peygamberimizi örnek alarak adaletli olarak karar vermeliyiz.Peygamberimiz zamanında hiçbir suçlunun kafası kesilmemiştir veya ilk defa hırsızlık yapanın eli kesilmemiştir.Hep merhamet nazari ile onları yargılamış hüküm vermiştir. Hırsızlık yapana neden yaptın diye sorar o da geçim için yapacağım bir şey yoktu derdi ve hemen hırsızlığa giden yolları hemen kapatarak bir daha olmasına engel olur ve de hırsızın pişmanlığındaki samimiyetini görür bir daha yapmaması söyler için af ederdi.Şimdi benim dönemimdeki padişahımız Kanuni sultan Süleyman'ın, Peygamberimizin MİMBERİ OLAN SANCAĞI VE HALİFELİĞİNİ koltuğuna otururken Peygamberimizin bu vasfından bi habersiz olduğu için veya nefsine uyararak beni kötü anlatan paşada" kendisini görüp görmediğini düşünmeden ve kendisinde oturduğu makama oturmadan önce peygamberimizi adaletini görüp diğerlerine öğretirken bu Allahın hikmeti olan hikmetinde saklı olan sayılardaki hikmetindeki hikmeti takip edemediği veya takip ederken gözünden kaçırdığı için" adaletten ve vicdandan habersiz paşanın raporuna dayanarak hüküm vermesi vicdansızlığını gözler önüne sermiştir. 1552'de Umman ve Basra üzerine 30 gemiyle çıktığım seferde, Hürmüz Kalesi'ni kuşatmıştım. Portekizlilerden aldığım"Bu bölgede bulunan Müslüman halkın Portekizlilere yardım etmeleri beni çok kızdırdı. Bu kızgınlıkla askerlerine şehri yağmalattım. Bu arada Portekizlilerin büyük bir donanma ile bölgeye yaklaştığı ve Basra körfezini kapatmayı planladıkları haber alındı. Ben bakım ve onarım yapılan donanmamın hazır olmadan denize açılmasını istemedim. Bölgede mahsur kalmamak için donanma ve askerleri geride bırakarak acil olarak üç gemi ile sıkıntılı bir şekilde Süveyş tersanesine donanma merkezine döndüm haraç karşılığı kuşatmayı kaldırdım ve donanmamla Basra'ya döndüm. Tamire muhtaç donanmamı orada bırakıp ganimet yüklü üç gemi ile Mısır'a döndüm, gemilerimden birisi yolda battı. Donanmayı Basra'da bırakmam kusur sayıldığı için Mısır'da hapsedildim.Niyetimin yanlış anlaşılması ve padişaha bunu izah edemedim ,adaletli yargılanmadan". Basra valisi Kubat Paşa'ya ganimetten istediği haracı hakkı olmadığı için vermediğimde, Mısır Beylerbeyi Mehmet Paşa'nın politik hırsı yüzünden hakkında padişahımız Kanuni Sultan Süleyman'a olumsuz rapor verdi ve dönemin padişahı olan Kanuni Sultan Süleyman'ın fermanı üzerine 1554'te boynum vurularak idam edildim. Bizler

insanların gönüllerini sevgilerini ganimet olarak aldık.Ömrü hayatımda yaptığım en büyük hata padişahım kadim dostum pargalı İbrahim paşayı ve evladı şehzade oğlu Mustafa'yı ve sultan beyazıdı katl ederek öldürmesinin, derin yarası nedeni ile oradaki Müslümanların kendilerine zulüm eden zalimlerce birlik olup bizlere tuzak kurması sonucu onlara zara vermeden sadece mallarını yağmaladım.

-Sultan Süleyman, pargalı İbrahim ile nasıl tanıştı?

-Osmanlı Devletinin en ünlü Devlet adamlarından biri. Kanuni Sultan Süleyman'ın İkinci Sadrazamı. Osmanlı tarihinde "Pargalı, Frenk, Makbul, Maktul" gibi isimlendirmeler ile tanınır.Yunanistan'ın Parga şehrinde doğmuş. Bir balıkçının oğludur. Küçük yaşta Türk korsanlar tarafından kaçırılıp Manisa'da dul bir kadına satılır. Kadın onun iyi bir eğitim almasını sağlar. Keman çalmada çok yeteneklidir. O sıralar Kanuni Sultan Süleyman, Şehzadeliğindedir ve Manisa Sancak Beyi olarak görev yapmaktadır. Pargalı İbrahim 9-10 yaşlarındadır. Bir tesadüf sonucu geleceğin Osmanlı Sultanı Süleyman ile tanışır ve hayatı değişir. İbrahim bir gün kemanını konuştururken oralardan geçen Şehzade Süleyman müzikten etkilenir ve hemen kemanı çalanın getirilmesini ister. Saraya alınan İbrahim'in eğitimine burada devam edilir. Kısa sürede Şehzade Süleyman'ın dostluğunu da kazanmıştır.Tarih ve coğrafya ile ilgileniyor, Türkçenin yanında çok iyi Yunanca, farsça ve İtalyanca biliyordu. Yavuz Selim öldükten sonra yerine geçen Sultan Süleyman ile İstanbul'a geldi. Bilgisi ve becerisi sayesinde Kanuni ile dostluğunun da etkisi ile Osmanlı Devletinde hızla yükseldi.

Kapı Ağalığı, Şahinci Basılığı, Has odabaşı derken, Vezir Ahmet Paşa'nın entrikaları ile Sadrazamlıktan alınan Piri Paşa'nın yerine teamüllerin dışına çıkılarak Sadrazamlığa kadar yükseldi. Aynı zamanda hem Anadolu beylerbeyi hem de Rumeli Beylerbeyliği verilmişti. Bu durum Osmanlı tarihinde nadir görülen bir olaydı.

Vezir Ahmet Paşa, Sadrazamlık beklerken, hızla yükselişinden rahatsız olduğu Pargalı İbrahim onun yerine Sadrazamlığa getirilmişti. Ahmet Paşa Mısır Valiliğine atanmış, atanır atanmaz isyan etmişti. Ahmet Paşa'nın isyanını yıldızı hiç barışmadığı yerine Sadrazam olan Pargalıİbrahim bastıracaktı.1523 yılında Kanuni'nin kız kardeşi Hatice Sultan ile evlenerek Saraya Damat oldu. Artık Damat İbrahim Paşa idi. Düğünleri 15 gün sürmüş, düğün şaşalı şekilde Kanuni'nin kendisi için yaptırdığı İbrahim Paşa Sarayında yapılmıştı. Belgrat'ın fethinde, Rodos'un alınmasında, Ahmet Paşa ve Kalender Şah isyanlarının bastırılmasında önemli rol oynamış, Osmanlı için önemli olaylarda en önlerde yer alması ününe ün katmıştı. Bu durum aynı zamanda devlet içindeki otoritesini de arttırmıştı. Mısır isyanını bastırdıktan sonra Mısır Beylerbeyi unvanını da almıştı.

1526 Mohaç Meydan Savaşının kazanılmasında da önemli rol oynamıştır. Ünü ve gücü biraz şımarmasına sebep olmuş, Kanuni'nin sorgusuz dostlunu suiistimal etmeye başlamıştı. Bu durum onu çekemeyenler için bulunmaz bir fırsattı. Hakkında çıkan, aslında Müslüman değil bir Hristiyan, derdi hükümdar olmak gibi birçok söylentinin üzerine Mohaç zaferinden sonra Avrupa'dan dönüşte, bir çok heykelle İstanbul'a gelmesi kendisine olan şüpheleri iyice arttırmıştı. Resim ve heykele verdiği önemi, İslam düşmanlığı olarak yansıtmaya çalışıyorlardı. Kanuni'nin onayı ile heykelleri sarayın bahçesine ve At

meydanına koydurttu

Hakkında çıkarılan dedikodulara Kanuni başlarda hiç aldırmıyordu, gönülden bağlı olduğu dostuna çok güveniyordu. Bu karışık dönemde ailesinin Yunanistan'dan gelmesi, babasının Müslüman olup Yunus adını almasından sonra Sancak Beyliğine getirtmesi de hakkındaki dedikoduları iyice arttırmıştı. (Haşim Şahin)

Avrupalı elçiler ile o görüşüyor, kritik anlaşmalarda Osmanlının gücünü diplomatik olarak da gösteriyordu. Kanuni'nin gözünde saygınlığı en üstlerde çıkmıştı. Kanuni, Damat İbrahim Paşa'nın gelirini 3 milyon akçeye çıkardığını tüm devlet erkanının huzurunda duyurarak kadim dostunun onurunu okşamak istediğinde, bulunduğu mevki ve gücünün etkisi ile 3 milyonu beğenmeyip "Fatih Sultan Mehmet, Sadrazam Mahmut Paşa'ya 4 milyonluk haslar verdiğini" söyleyerek şımarıklığını belli edecek, Kanuni'de altta kalmayıp, "Onlar İstanbul'u fethettiler, Onlar ile kendimizi bir tutmak haddimiz değil" diyerek cevap verecekti. İbrahim Paşa askeri başarılarından sonra görüştüğü elçiler ile devletin kudretinden bahsettikten sonra bulunduğu mevkiinin yüksekliğini vurguluyor, "Padişahın iki mühründen biri bende. Devleti ben idare ediyorum, benim tas diklemediğim hiçbir iş olamaz" devlet içindeki nüfusu ile böbürleniyordu. Avusturya ile yapılan 1533 İstanbul Antlaşmasında, Avusturya Kralının Osmanlı Sadrazamına (yani kendine) denk sayılması, İbrahim Paşa'yı iyice gururlandırmış, kendini Krallar ile Sultanlar ile denk olarak görmeye başlamıştı. 1534'deki Saf eviler üzerine yapılan Irak Seferi İbrahim Paşa için ikinci bir dönüm noktası idi. "Serasker Sultan" unvanı verilmişti. Bu unvanı alan ilk kişi idi. Artık kendi adına fermanlar yazıyor, "Sultan İbrahim" diye imzalıyordu. Paşa'nın Irak seferi sırasındaki asıl amacının İran'ı ele geçirip, Osmanlıya bağlamak başına da kendisinin geçmek istediği düşünülüyordu. Nitekim başlangıçta seferin yönü Bağdat iken orduyu Tebriz'e yönlendirmiş, alt yapı hazırlığı yapılmadan yapılan uzun yürüyüş, orduyu yıpratmış, İran Şah'ı yaklaşınca da Erzurum'da bulunan Kanuni'den yardım istemek zorunda kalarak amacına ulaşamadığı düşünülüyordu. Yanında bulunan ancak ters düştüğü Defterdar İskender Çelebiyi öldürtmesi, sarayda ona karşı olan muhalefetin sesini iyice yükseltmesine sebep olmuştu. Bu tepkilerden artık Padişah ta etkilenmeye başlamış, kadim dostu ile arasına mesafe koymaya başlamıştı. Damat İbrahim Paşa'nın bir de Şehzade Mustafa'yı desteklemesi belki de ona en büyük düşmanını kazandırmıştı. Hürrem Sultan'ı. Hürrem Sultan bütün gücü ile Paşa'nın aleyhinde çalışıyordu. Paşa'nın Hatice Sultan ile ilgilenmediği, bazı cinayetleri gizlediği, hediye gönderilen Kuranı Kerimleri kabul etmediği, gizli Hıristiyan olduğu, devletin parasını müsrifçe harcadığı söylentilerine artık Kanuni de inanmaya başlamış ve eski dostu ile ayrılmanın vakti geldiğini düşünerek onu öldürtmeye karar vermişti.

1536'nın Mart ayında iftar için saraya çağrılan İbrahim Paşa, iftardan sonra bir odaya çağrılarak, daha sonra Şehzade Mustafa'yı da boğdurtmakta kullanılacak dört sağır ve dilsiz cellat tarafından boğdurulacaktır. 1553'de Şehzade Mustafa olayı yaşandı. Mustafa, I. Süleyman'ın Mahidevran Sultan'dan olan ilk çocuğudur. Şehzade Mustafa yetişkinliğe ulaşınca Osmanlı geleneğine uyarak Amasya'ya vali olarak gönderildi. Yine gelenek olduğu üzere annesi Mahidevran, Sultanda; oğluyla birlikte Amasya'ya gitti. Şehzade Mustafa'nın I. Süleyman'ın en büyük oğlu olması ve sevilen bir şehzade olması nedeniyle babasından sonra tahta çıkması bekleniyordu. Ancak Mustafa, babasına bir süre sonra

ayaklandı. Bir süre sonra büyük bir tehlike haline gelirken 1553 yılında Ereğli ovasında boğduruldu. Devrin ikiyüzlü vezirlerinin kışkırtması, teşviki ile padişaha asi olan Kanuni Sultan Süleyman'ın oğlu Sultan Bayezid, Doğu Anadolu'da gönderilen orduya yenilerek, on bin askeri ile İran'a sığınmıştı. İran Şahı Tahmasp, kendisine sığınan bu Türk Şehzadesini, önce çok iyi karşılayıp ağırlamıştı. Daha sonra Padişah Kanuni Sultan Süleyman, çok değerli hediye vaat ettiği mektupla, Tahmasp'tan, oğlunun katledilmesini istemişti. İran Şahı Tahmasp önceleri Bayazid'ın eline geçmesini büyük fırsat olarak görür ve Kanuni'den taviz üstüne taviz kopartır. Şah, Kanuni'den oğlunun idamı için bin türlü istekte bulunur, örneğin Kars'ı dahi ister. Gönderilen hediyeler ve Kanuni'nin baskısı ile en sonunda, kendisine sığınan Şehzade Beyazıt'ı, oğlu Orhan'ı ve on bin askerini katletti. Padişah Kanuni Sultan Süleyman, oğlunu öldüren Tahmasp'a bir teşekkür ifadesi olarak, üç kere yüz bin altın , yüz bin miktarı tam ayarlı altın ve çeşitli hediyeler, seçkin pişkerler, hesaba gelmez şeyler hazırlanarak vezir vükela ile Tahmasp'a verilmek üzere Başkent Kazvin'e ulaştırıldı.(5)Tüm bu anlatıklarını bir bir hissederek ve yaşayarak tekrardan yaşıyordu piri reis.Hüzün çöktü.Oturdu kayanın üstüne gözlerinde akan yaşları kolları ile sildi..Şimdi Allah'ın hikmetini ve hikmetini ortadan kaldıran gidişattaki bozuk olan düzeni düzeltmek için feda ettiğim benim hayatımı ve idam edilmemde ki sonucu harmanla ve sonucunu kendin çıkar evladım.Aslında onlar beni değil, kendilerini ve adalete olan değerlerini hiçe sayarak kendilerini idam ettiler,ben hakkı olmayan ganimetten pay isteyen paşaya vakarlı ve adaletsizliğe olan adaletli, duruşumu hazım etmemesi sonucunda beni acımasızca idam etmişlerdir. Beni gönüllerde unutulmayacak bir yere getirmişlerdir.Şimdi sen git bunları hazırlayacağın tezine yaz ve insanlara anlat, eğriyi ve doğruyu bilsinler bende mezarımda kemiklerim sızlamadan yatayım evladım.

Kaptanı derya bir anda gözden kayboldu.Adanın etrafını defalarca dönen ve arayan seyit han ondan ayrılmanın üzünlüğü ve aradığı gerçeği ve tezi için bulduğu bu altından kıymetli gerçeği bulmanın hazzı içinde gördüğü rüyadan ve uykudan uyandı.Gülücükler açan yanağındaki güllerle, masadaki kağıt ve kalemi alarak gerçekleri ve tezini yazmaya başladı

"Birbirinizi sevmedikçe; iman etmiş olmazsınız,iman etmedikçe; cennete giremezsiniz" ALLAHU EKBER diyorum,başak diyecek bir şey demiyorum.[Müslim, Ebu Davud, Tirmizi] hadisini Bilimsel olarak açıklaması budur,tabi anlayana diyerekden,ve en son noktayı koydu.

SON

Mehmet Aluç

Kaynak:

<http://www.metin1.net/piri-reis-ve-haritalari/>

İslam Ansiklopedisi (cilt 9, sayfa 503, MEB 1964)

Osmanlı Tarihi (Ord.Prof. İsmail Hakkı Uzun çarşılı, cilt II, sayfa 397, TTK 1983)

<http://www.rehberim.net/forum/tarih-rehberim-217/872177-kanuni-sultan-suleymanin-pargali-ibrahimi-oldurme-sebebi.html#ixzz2KpXzTmeO>

http://www.shodb.gov.tr/pirireis/oturumlar/bilim_adami_yonu_piri_reis.htm